

Öster-Malma 2006-06-19

Regeringen
Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss 2006-02-22 ang Nordisk samekonvention

Jo 2006/632

Svenska Jägareförbundet har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till en Nordisk samekonvention och vill härmed framföra sina synpunkter på förslaget.

Svenska Jägareförbundet befarar att ett ratificerande av Nordisk samekonvention skulle medföra oöverskådliga negativa konsekvenser, såväl ekonomiskt som socialt, för både svenska staten och för enskilda svenskar. Förbundet avstyrker av den anledningen med bestämdhet ett ratificerande av det utsända förslaget till Nordisk samekonvention. Svenska Jägareförbundets ställningstagande motiveras nedan.

Inledningsvis kan sägas att Svenska Jägareförbundet valt att endast yttra sig över de delar av konventionsförslaget som enligt vår uppfattning, direkt eller indirekt, kan komma att få betydelse för jakten och viltförvaltningen inom de berörda områdena. Svenska Jägareförbundet saknar vidare en analys av vilka de kort- och långsiktiga konsekvenserna skulle bli för landet om konventionen ratificeras.

Under en mycket lång tid har samer tillsammans med andra folk levt och verkat i de norra delarna av Finland, Norge och Sverige. Under en stor del av denna tid var samverkan och samarbete mellan olika folkgrupper en förutsättning för överlevnad. Ett tecken på detta är den uppblandning mellan olika folk som har skett, i dag torde det vara ytterst få av de gamla släkterna i Norrlands inland och fjällområden som inte härstammar från såväl samer som andra folkslag. När konventionens "*Artikel 2, Samerna som urfolk*" då hävdar att "*samerna är urfolket i Finland, Norge och Sverige*" blir det enligt Svenska Jägareförbundets mening en förvanskning av historien som sannolikt kommer att resultera i splittring och osämja bland människorna i de berörda områdena. Såvitt Svenska Jägareförbundet kan se finns inte heller något vetenskapligt stöd för denna skrivning. En korrektare beskrivning skulle istället vara att "*samerna är ett av urfolken i de nordliga delarna av Finland, Norge och Sverige*".

Övergripande för detta konventionsförslag är att det, enligt Svenska Jägareförbundets mening, handlar om en mycket långtgående positiv särbehandling av en grupp människor i de tre berörda länderna som i flera avseenden innebär att överstatliga instanser och regelverk ska tillskapas. I artikel 4 görs vidare en mycket snäv tolkning av vilka som ska innefattas av konventionen, vilket sannolikt kommer att innebära att ett stort antal människor med samiskt påbrå inte kommer att omfattas av konventionen. Enligt Svenska Jägareförbundet finns det risker med att ensidigt gynna en liten grupp på andra gruppers bekostnad, särskilt om denna särbehandling inte anses vara motiverad av de berörda. I dagens Sverige är samer inte diskriminerade utan lever sida vid sida med övrig befolkning med de rättigheter och skyldigheter som följer med det svenska medborgarskapet. Däremot betraktas gruppen samebymedlemmar redan idag som en i många avseenden gynnad grupp, framför allt när det gäller tillgång till jakt och fiske. Trots detta är det ovanligt med konflikter. Detta är, enligt vår mening, positivt i och med att det tyder på att majoriteterna i de olika grupperna accepterar varandra och ser ett stort värde i samverkan. Ett gott samarbetsklimat på lokal nivå är också en grundläggande förutsättning för en god och välfungerande viltförvaltning. Sammantaget ser dock Svenska Jägareförbundet en stor fara för att ett ratificerande av den Nordiska samekonventionen skulle medföra en stor oro bland de olika befolkningsgrupperna i renskötselområdet och en överhängande risk för konflikter - framför allt mellan de renskötande samebymedlemmarna och övrig befolkning av både samisk och icke samisk bakgrund.

Konventionens artiklar 3, 34, 35, 36 och 37 behandlar frågan om brukande av land och vatten. Enligt Svenska Jägareförbundets mening är samernas rättigheter i detta avseende uttömmande reglerat i Rennäringslagen. Konventionsförslaget skulle däremot innebära en kraftig rättsförskjutning i samisk riktning. Något klart juridiskt eller historiskt stöd för en sådan åtgärd finns inte varför ett genomförande med all sannolikhet skulle resultera i stora skadeståndsanspråk som enligt artikel 47 skulle belasta staten. För en stor del av befolkningen i de berörda områdena har jakten och fisket dessutom ett känslomässigt värde som vida överstiger marknadsvärdet. Tillgången till jakt och fiske är för dessa något som utgör en av grunderna för att de ska bo i detta område. Ett beslut som skulle innebära att deras jakt och fiske konfiskerades eller allvarligt försämrades skulle resultera i mycket upprörda känslor.

Svenska Jägareförbundet anser att dagens regelverk, rörande jakten och fisket inom renskötselområdet, tillvaratar de olika parternas intressen på ett tillfredsställande sätt. Det faktum att staten genom länsstyrelserna är huvudman för dessa frågor ger också en garanti för en korrekt hantering och med möjlighet att få fattade beslut överprövade. Ett ratificerande av konventionen skulle sannolikt radera det system för upplåtelse av småviltjakt på statens marker som tillämpas i dag. Det nuvarande systemet fungerar väl och de förslag på justeringar som Svenska Jägareförbundet tidigare framfört ryms i huvudsak inom ramarna för nuvarande lagstiftning.

Avslutningsvis ser vi det som beklagligt att endast en av de berörda parterna varit representerade vid framtagandet av en konvention av denna dignitet. Det är dock vår förhoppning att statsmakten inte ser till olika särintressens åsikter vid hanteringen av denna fråga, utan istället fattar beslut som skapar förutsättningar för en lösning som gagnar hela det svenska samhället.

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET
Förbundsstyrelsen

Owe Wiktorin